

Asia: VN/18944/2021

Käytetyn ydinpolttoaineen ja radioaktiivisen jätteen huollon kansallisen ohjelman luonnos ja ympäristöselostus

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

LAUSUNTO KÄYTETYN YDINPOLTTOAINEEN JA RADIOAKTIIVISEN JÄTTEEN HUOLLON KANSALLISEN OHJELMAN LUONNOKSESTA JA YMPÄRISTÖSELOSTUKSESTA

Hanke

Työ- ja elinkeinoministeriö, sosiaali- ja terveysministeriö ja Säteilyturvakeskus ovat julkaisseet luonnoksen käytetyn ydinpolttoaineen ja radioaktiivisen jätteen huollon kansallisesta ohjelmasta. Samalla on julkaistu ohjelman ympäristövaikutuksia käsittelevä ympäristöselostus. Työ- ja elinkeinoministeriö pyytää lausuntoja ohjelmaluonnoksesta ja ympäristöselostuksesta 10.9.2021 mennessä (lausuntopalvelu.fi).

Käytetyn ydinpolttoaineen ja radioaktiivisen jätteen huollon kansallinen ohjelma on kokonaissuunnitelma, jonka tavoitteena on, että kaikesta Suomessa syntyvästä käytetystä ydinpolttoaineesta ja radioaktiivisesta jätteestä huolehditaan turvallisesti. Kaikki jätehuollon toimenpiteet tulee toteuttaa ilman aiheutonta viivytystä. Kansallisessa ohjelmassa esitetään käytetyn ydinpoltto-aineen ja radioaktiivisen jätteen huollon yleiset tavoitteet, periaatteet, määrät, sijaintipaikat sekä arvio jätehuollon kustannuksista ja aikataulusta.

Ympäristöselostus sisältää muun muassa kuvauksen hankkeen toimintaympäristöstä, tavoitteista ja todennäköisesti merkittävistä ympäristövaikutuksista (SOVA-laki, 200/2005).

Kansallisen ohjelman valmistelusta ja ympäristövaikutusten arvioinnista järjestettiin ensimmäinen kuuleminen helmi-maaliskuussa 2021. Kuulemisessa saadut lausunnot ja mielipiteet huomioitiin ohjelmaluonnoksen ja ympäristöselostuksen valmistelussa.

Satakuntaliitto toteaa kannanottonaan seuraavaa:

Lausunnolla oleva asiakirja on Euroopan unionin neuvoston direktiivin (2011/70/Euratom) Suomen valtiolta edellyttämä käytetyn ydinpolttoaineen ja radioaktiivisen jätteen huoltoa koskeva kokonaissuunnitelma eli kansallinen ohjelma. Ohjelmalla annetaan tietoa viranomaisille, toiminnanharjoittajille, yhteisöille ja kansalaisille. Nyt laadittu kansallinen ohjelma on järjestyksessään toinen.

Satakuntaliiton käsityksen mukaan ohjelma on laadittu asianmukaisesti. Ohjelman sisältöä olisi ollut hyvä havainnollistaa kuvin ja toimintaperiaatteita kuvaavin kaavioin, joten ohjelman jatkotyöstämisessä tähän tulee kiinnittää huomiota.

Oikea-aikaisen viestinnän ja vuorovaikutuksen merkitys käytetyn ydinpolttoaineen ja radioaktiivisen jätteen huollon tilanteesta ja suunnitelmista Suomessa on tärkeä osa ohjelman toteuttamisen edistämistä. Viestintään ja vuorovaikutuksen toteuttamiseen tulee varattava riittävät resurssit.

Ympäristövaikutusten arvioinnissa on keskitytty tarkastelemaan erityisesti kansallisen ohjelman tavoitteiden ja kehityskohteiden ympäristövaikutuksia. Vaikutusten arvioinnin painopiste oli tavoitteiden toteuttamisen tai toteuttamatta jättämisen vaikutuksissa erityisesti yhteiskunnan tasolla. Joidenkin vaikutusten osalta tarkastelu ulottuu toiminnanharjoittajien ympäristössä tapahtuviin vaikutuksiin.

Edelliselle, vuonna 2015 laaditulle käytetyn ydinpolttoaineen ja radioaktiivisen jätteen huoltoa käsittelevälle kansalliselle ohjelmalle ei tehty SOVA-lain mukaista ympäristövaikutusten arviointia. Satakuntaliiton käsityksen mukaan kansallisen ohjelman laadintaan nyt liittyvä ympäristövaikutusten arviointiselostus on laadittu asianmukaisesti ja Satakuntaliitolla ei ole huomautettavaa arviointiselostuksesta. Satakuntaliitto kiinnittää huomiota siihen, että kansallisessa ohjelmassa tulee esittää yhteenveto ympäristövaikutusten arvioinnissa esille nousseista merkittävistä vaikutuksista ja riskeistä sekä miten nämä on otettu huomioon ohjelmassa.

Savola Anne
Satakuntaliitto